

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2020

mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (*sediul Rîșcani*), specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, Galina Ciobanu, studiind, la etapa pregătirii, cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Popa Andrei, Rusu Eugen, Stici Diana, Bondarescu Patricia, Popescu Rodica cu privire la anularea deciziei nr. 32/2347 din 29.11.2019 și constatarea ilegalității acțiunilor funcționarilor publici,

A C O N S T A T A T:

Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, în persoana președintelui Gheorghîța Iurie, prin intermediul avocatului Avornic Gheorghe, la data de 29.06.2020, a depus acțiune împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Popa Andrei, Rusu Eugen, Stici Diana, Bondarescu Patricia, Popescu Rodica cu privire la anularea deciziei nr. 32/2347 din 29.11.2019 și constatarea ilegalității acțiunilor funcționarilor publici. Cauza fiind repartizată la data de 30.06.2020, prin intermediul Programului Integrat de gestionare a Dosarelor în mod automat aleatoriu, judecătorului Olesea Țurcan (f.d. 1).

Prin încheierea vicepreședintelui Judecătoriei Chișinău (*sediul Rîșcani*), din 16.12.2020, s-a dispus redistribuirea cauzei specificate, în legătură cu faptul că judecătorul Olesea Țurcan, a fost suspendată din funcție, în legătură cu acordarea concediului de maternitate. Cauza fiind repartizată repetat judecătorului Galina Ciobanu, la data de 17.12.2020 (f.d. 145, 146).

La data de 05.09.2020, prin intermediul cancelariei instanței, de către autoritatea pârâtă - Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, a fost depusă referința la cererea de chemare în judecată, prin care s-a solicitat declararea inadmisibilității acțiunii (f.d. 31-33).

În referința înaintată, în vederea declarării acțiunii inadmisibile, autoritatea pârâtă a invocat că, în fapt, prin acțiunea în contencios administrativ înaintată la 29.06.2020 de către ANPCI, se solicită: 1. Admiterea prezentei cereri spre examinare; 2. Anularea integrală din momentul emiterii a Deciziei cu privire la revocarea Deciziei 1/57 din 12.01.2012 și a pct. 5.1. din Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013 referitoare la Asociația Obștească Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale nr. 32/2347 din 29 noiembrie 2019, emisă de Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, ca fiind ilegală. 3. Constatarea ca fiind ilegale a acțiunilor funcționarilor publici membri a Comisiei de Avizare, Andrei Popa, Eugeniu Rusu, Diana Stici, Patricia Bondarescu și Rodica Popescu.

AGEPI consideră cererea de chemare în judecată cu ambele capete de cere înaintată de către reclamantă drept inadmisibilă, din următoarele considerente. AGEPI acționând în temeiul prevederilor art. 4 alin. (1) lit. h), art. 48 și art. 51 din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (2) lit. s) din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, art. 146 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, având în vedere neconformitățile identificate și recomandările Comisiei de control activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, expuse în Actul de control nr. 21 din 04.07.2019 privind controlul general anual al activității Asociației Obștești Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale (ANPCI) pentru perioada 01.01.2016-31.12.2018), constatând neexecutarea de către ANPCI, în calitate de organizație de gestiune colectivă a atribuției și obligației de achitare la timp a remunerației acumulate, și, pe cât este posibil, echitabil și proporțional cu valoarea și valorificarea reală a operelor și obiectelor drepturilor conexe corespunzătoare, stabilite la art. 49 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. b) din Legea nr. 139/2010. Ținând cont de neexecutarea Deciziei AGEPI nr. 28/1748 din 09.08.2019 cu privire la activitatea Asociației Obștești Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale, ignorând autoritatea administrativă centrală în subordinea Guvernului, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, responsabilă de promovarea și realizarea activităților domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale privind drepturile de proprie industrială, dreptul de autor și drepturile conexe, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 114/2014, reieșind din considerentul că Asociația Obștească Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale nu întrunește condițiile prevăzute de art. 48 alin. (6) lit. d) din Legea 139/2010, respectiv, nu dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației convenite titularilor de drepturi conexe, a emis Decizia nr. 32/2347 din 29.11.2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 360-366 din 06.12.2019, prin care: 1. se revocă Decizia AGEPI nr.

1/57 din 12.01.2012 privind avizarea Asociației Obștești Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale, publicată în Monitorul Oficial Republicii Moldova nr. 16-18 din 20.01.2012. 2. Se revocă pct. 5.1 din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 216-220 din 04.10.2013. 3. Se retrage avizul nr. 1-3/1566 din 18.10.2013 eliberat în baza Deciziei AGEPI nr. 1 din 12.01.2012 și pct. 5.1 din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013. 4. Se obligă ANPCI să restituie avizul nr. 1-3/1566 din 18.10.2013 în termen de 3 lucrătoare din momentul intrării în vigoare a prezentei decizii. 5. Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pa web a AGEPI. 6. Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării și poate fi contestată conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) în termen de 30 zile de la data publicării.

Potrivit art. 19 din Codul administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative. În conformitate cu art. 162 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ, cererea prealabilă pot fi îndreptată spre anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul. Astfel, reclamantul a înaintat cererea prealabilă nr. 05/12-19 din 09.12.2019, nr. intrare AGEPI 3949 din 11.12.2019, prin care solicita imediat și necondiționat anularea Deciziei AGEPI nr. 32/2347 din 29 noiembrie 2019. Conformându-se prevederilor art. 167 alin. (3) din Codul administrativ, AGEPI a examinat cererea prealabilă sus-menționată și a emis răspunsul cu nr. ieșire 2486 din 19.12.2019, prin care a respins în tot cererea prealabilă înaintată de ANPCI ca fiind neîntemeiată. Ulterior, reclamantul a înaintat cererile prelabile repetate/suplimentare nr. 10/04/A-20 din 06.04.2020, nr. 09/03-20 din 09.03.2020, nr. 01/03-20 din 02.03.2020, nr. 06/02-20 din 10.02.2020, nr. 102/01-20 din 30.01.2020 și nr. 59/12-19 din 26.12.2019 cu același obiect ca și prima cerere prealabilă, nr. 05/12-19 din 09.12.2019, asupra căror AGEPI s-a expus prin răspunsurile nr. 948 din 05.06.2020, nr. 566 din 23.03.2020, nr. 499 din 06.03.2020, nr. 395 din 21.02.220, nr. 98 din 11.01.2020. Cererile prelabile repetate/suplimentare înaintate ulterior primei cereri prelabile, nr. 05/12-19 din 09.12.2019, au fost lăsate fără examinare și conexate la dosarul inițial, în strictă conformitate cu prevederile art. 80 alin. (2) și alin. (3) din Codul administrativ. Totodată, potrivit art. 140 din Codul administrativ, Decizia AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 30-366 din 06.12.2019, a obținut puterea lucrului decis și nu poate fi contestată nici pe cale prealabilă, nici prin acțiune în instanța de judecată competentă, fapt comunicat reclamantului prin scrisoarea AGEPI nr. 499 din 06.03.2020, ținând cont că toate termenele prevăzute de Codul administrativ au fost omise de către ANPCI. În urma celor relatate, reclamantul a continuat să înainteze cereri privind anularea Deciziei AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019, însă AGEPI a lăsat tară examinare toate cererile prelabile înaintate ulterior cererii prelabile nr. 05/12-19 din 09.12.2019, atenționând reclamantul, prin scrisoarea AGEPI nr. 566 din 23.03.2020, privitor la caracterul repetativ al petițiilor cu același obiect care nu se încadrează principiilor comune prevăzute de Cartea Întâi Capitolul III Secțiunea 1 din Codul administrativ, în special cel al buneii-credințe. Chiar și după cele relatate, ANPCI încearcă să ducă în eroare instanța de judecată invocând că Comisia de avizare s-a expus asupra cererii prelabile nr. 10/04/A-20 din 06.04.2020 (nr. intrare AGEPI 1116 din 05.05.2020), însă potrivit Procesului-verbal al ședinței în regim on-line a Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din 27 mai 2020, Comisia de avizare a decis asupra odinii de zi a ședinței, și anume, neinclusiunea în ordinea de zi, respectiv neexaminarea cererii respective, fapt relatat și în răspunsul AGEPI nr. 948 din 05.06.2020.

Potrivit art. 207 Codul administrativ, "(1) Instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; b) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; (3) Declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. a)-e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Reiterează că, Decizia AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 360-366 din 06.12.2019, contestată cu cererea prealabilă nr. 05/12-19 din 09.12.2019 privind abrogarea Deciziei AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019 și cererea prealabilă suplimentară nr. 59/12-19 din 26.12.2019 privind abrogarea sau suspendarea Deciziei AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019 de către ANPCI, a fost soluționată de AGEPI, iar răspunsul cu nr. 2486 din 19.12.2019 cu privire la respingerea integrală a acesteia pe motivul netemeinicii precum pil răspunsul nr. 98 din 11.01.2020 au fost expediate în adresa ANPCI în condițiile Codului administrativ nr. 116/2018. Corespunzător, reieșind din prevederile art. 209 din Codul administrativ, potrivit căroră: „(1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen

începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau de la data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la ne soluționarea în termen se aplică corespunzător”, prezenta acțiune (înaintată la 29.06.2020), nu se încadrează în termenul de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sus-menționat, ce calculează din 06.12.2019, data publicării acestuia în Monitorul Oficial și nici în termenul de 30 de zile de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă. Respectiv, prezenta acțiune în contencios administrativ este inadmisibilă, și urmează a fi declarată ca atare prin încheiere judecătorească. Atrage atenția asupra conținutului Deciziei AGEPI nr. 32/2347 din 19.11.2019, în special pct. 6, unde se menționează că, „Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării și poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) în termen de 30 zile de la data publicării”, motiv pentru care argumentul reclamantului referitor la lipsa informației cu privire la exercitarea căilor de atac în actul administrativ contestat nu corespunde realității și nu poate fi reținut ca fiind pertinent de către instanță la aprecierea aplicabilității la caz a prevederilor art. 207 alin. (2) din Codul administrativ. Drept urmare, acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ ținând cont că ANPCI a omis termenul prevăzut de art. 209 alin. (1) din Codul administrativ de înaintare a acțiunii.

Cu privire la capătul de cerere prin care se solicită constatarea ca fiind ilegale a acțiunilor funcționarilor publici, membri a Comisiei de Avizare, Andrei Popa, Eugeniu Rusu, Diana Stici, Patricia Bondaresco, Rodica Popescu, menționează următoarele. Potrivit prevederilor art. 206 ale Codului administrativ “(1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). (2) Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatare, solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ. În context, în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, însă cererea de chemare în judecată înaintată de ANPCI nu conține nici un aspect juridic din cele prenotate. Astfel, reclamantul nu a invocat interesul îndreptățit pentru constatarea solicitată, în conformitate cu art. 206 alin. (2) din Codul administrativ. Mai mult ca atât, potrivit art. 35 din Codul administrativ autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravențional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activității administrative, în condițiile legii, drept urmare, solicitarea ANPCI urmează să fie examinată într-o altă procedură decât cea a contenciosului administrativ. Părți în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice și autoritățile publice în sensul art. 7. Astfel, prin prisma art. 7 din Codul administrativ autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public. Emitentul Deciziei contestate fiind autoritatea publică AGEPI. Potrivit art. 17 din Codul administrativ drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Drept urmare, ținând cont de cele relatate, AGEPI consideră că instanța urmează să declare și acest capăt de cere ca inadmisibil având în vedere că reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ. În contextul celor expuse, ținând cont că Decizia AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019 a obținut puterea lucrului decis precum și în conformitate cu art. 7, 17, art. 19, art. 35, art. 80 alin. (2) și (3), art. 140 art. 162 alin. (3) lit. a), art. 167 alin. (3), art. 206 alin. (1) și alin. (2), art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. d) și lit. e), art. 209 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116/2018; art. 7 alin. (2) lit. s) din Legea nr. 114/2014; art. 4 alin. (1) lit. h), art. 48 din Legea nr. 139/2010, AGEPI solicită declararea ca inadmisibilă în privința ambelor capete de cereri a acțiunii Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI).

Studiind referința autorității pârâte, acțiunea de contencios administrativ și înscrisurile anexate din perspectiva întrunirii exigențelor legale instituite în acest sens, judecătorul ajunge la concluzia că acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă, din următoarele considerente.

Conform art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În acord cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 206 din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contencios administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209.

Din prevederile art. 3 din Codul administrativ se deduce că reglementările care îi conturează conținutul sunt axate pe respectarea drepturilor omului.

Astfel, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de îndeplinire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu prevederile art. 39 alin. (2) din Codul administrativ orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art. 17 din Codul administrativ drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În aceeași ordine de idei, art. 189 din Codul administrativ prevede că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În sensul enunțat, judecătorul reține că, pentru admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ se instituie exigențe esențiale: - revendicarea unui drept propriu vătămat; - prin activitatea administrativă; - desfășurată de către o autoritate publică.

Mai mult judecătorul reține că, în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) – (2) din Codul administrativ, instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sunt considerate valori supreme și sunt garantate de stat.

Or, art. 39 alin. (2) din Codul administrativ reglementează accesul liber la justiție care este unul din principiile procedurii de contencios administrativ și care în același timp arată cert că la exercitarea controlului judecătoresc pârât este doar autoritatea publică care desfășoară activitate administrativă, iar reclamantul persoana fizică sau juridică căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă desfășurată, cu excepția acțiunilor ce derivă dintr-un contract administrativ inaplicabil prezentei spețe.

Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

În contextul enunțat, art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz

individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Codul administrativ actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Totodată, se atestă cu titlu de principiu că reglementările Codului administrativ promovează acțiunile de contencios administrativ valorificate de persoane în apărarea drepturilor subiective și nicidecum nu admite *actio popularis* sau acțiuni menite să declanșeze un control judecătoresc obiectiv ale actelor administrative. Instanța de judecată nu este un agent de constatare în contenciosul administrativ, nu exercită control în abstracto ci în concreto, care prin esență reprezintă un control de legalitate asupra activității administrative a autorităților publice coraportat la un drept legitim ce aparține unei persoane concrete. A nu se confunda drepturile subiective de drepturile obiective, mai mult, a nu se generaliza dreptul vătămat, or, reclamanta nu a primit refuz în privatizarea terenului aferent construcțiilor finalizate, astfel reclamantei nu i-a fost încălcat un drept al său ocrotit de lege, în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Același raționament derivă și din prevederile art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, care prevede că persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Subsecvent, se remarcă că, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209.

Astfel, în conformitate cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 65 din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil până la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore. Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorității publice de repunere în termen cu acțiune în contencios administrativ numai odată cu fondul. Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege.

În corespundere cu art. 210 din Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător și pentru decizia cu privire la cererea de repunere în termen.

Astfel, după cum s-a specificat supra, la data de 29.06.2020, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, în persoana președintelui Gheorghita Iurie, prin intermediul avocatului Avornic Gheorghe, a depus acțiune în instanța de judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intellectuală, Popa Andrei, Rusu Eugen, Stici Diana, Bondarescu Patricia, Popescu Rodica, prin care a solicitat anularea integrală din momentul emiterii a Deciziei cu privire la revocarea Deciziei nr. 1/57 din 12.01.2012 și a pct. 5.1. din Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013 referitoare la Asociația Obștească Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale nr. 32/2347 din 29 noiembrie 2019, emisă de Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intellectuală. ca fiind ilegală și constatarea ca fiind ilegale a acțiunilor funcționarilor publici membri a Comisiei de Avizare. Andrei Popa, Eugeniu Rusu, Diana Stici, Patricia Bondarescu și Rodica Popescu (f.d. 3-8).

Totodată se atestă conform materialelor cauzei că, prin decizia Agenției de Stat pentru Proprietatea Intellectuală nr. 32/2347 din 29.11.2019, s-a decis: 1. Se revocă Decizia AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012 privind avizarea Asociației Obștești Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale, publicată în Monitorul Oficial Republicii Moldova nr. 16-18 din 20.01.2012. 2. Se revocă pct. 5.1 din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 216-220 din 04.10.2013. 3. Se retrage avizul nr. 1-3/1566 din 18.10.2013 eliberat în baza Deciziei AGEPI nr. 1 din 12.01.2012 și pct. 5.1 din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013. 4. Se obligă ANPCI să restituie avizul nr. 1-3/1566 din 18.10.2013 în termen de 3 lucrătoare din

momentul intrării în vigoare a prezentei decizii. 5. Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pa web a AGEPI. 6. Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării și poate fi contestată conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) în termen de 30 zile de la data publicării (f.d. 70, 70 verso). Decizia respectivă fiind publicată în Monitorul Oficial nr. 360-366 din 06.12.2019 (f.d. 16).

Nefiind de acord cu decizia AGEPI din 29.11.2019, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, la data de 06.04.2020, a depus cerere prealabilă (repetată) cu nr. 10/04/A-20, prin care a solicitat examinarea cererii prelabile repetate în cadrul ședinței Comisiei de avizare a AGEPI, cu anularea deciziei AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019 ca fiind ilegală și recunoașterea drept ilegale a acțiunilor membrilor Comisiei de avizare a AGEPI (f.d. 17-19).

Prin răspunsul nr. 948 din 05.06.2020, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, a informat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, referitor la faptul că, cererea prealabilă (repetată) ANPCI nr. 10/04/A-20 din 06.01.2020, a fost transmisă Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI convocată la data de 27.05.2020, care cu votul unanim al membrilor a decis neinclusiunea în ordinea de zi, respectiv, neexaminarea cererii respective, deoarece Comisia de avizare nu are astfel de competențe.

Reieșind din normele indicate supra în coroborare cu materialele cauzei, instanța constată că, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, a depus cererea prealabilă, la care se face referire în acțiunea înaintată și care a fost prezentată la materialele cauzei, prin care s-a solicitat anularea deciziei din 29.11.2019, la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, la data de 05.05.2020 (f.d. 138-139), fiind expirat termenul legal de 30 de zile prevăzut de art. 165 din Codul administrativ. Respectiv, după cum rezultă din conținutul deciziei menționate, decizia intră în vigoare la data publicării și poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) în termen de 30 zile de la data publicării în Monitorul Oficial (f.d. 72, 72 verso). Or, conform extrasului din Monitorul Oficial nr. 360-3066 (7283-7289), decizia Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală nr. 32/2347 din 29.11.2019, a fost publicată în Monitorul Oficial din data de 06 decembrie 2019 (f.d. 133). Astfel, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, urma să se adreseze cu cererea prealabilă în termen de 30 de zile de la publicării actului administrativ individual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Așadar, depășirea termenului de adresare cu cerere prealabilă, precum și efectele unei asemenea depășiri reprezintă sancțiunea civilă aplicată reclamantului pentru nevalorificarea drepturilor sale în interiorul termenului legal.

În acest sens se specifică că, art. 209 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Potrivit art. 163 lit. c) al Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prelabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

Conform prevederilor art. 164 din Codul administrativ, cererea prealabilă se depune în scris la autoritatea publică emitentă. Autoritatea publică emitentă este: a) în cazul prevăzut la art. 162 alin. (3) lit. a) – autoritatea publică care a emis actul administrativ individual; b) în cazul prevăzut la art. 162 alin. (3) lit. b) – autoritatea publică care a respins emiterea actului administrativ individual. Dacă cererea prealabilă se depune la autoritatea publică ierarhic superioară, aceasta transmite neîntârziat autorității emitente cererea prealabilă și o eventuală cerere de suspendare a executării actului administrativ individual. Ziua depunerii cererii la autoritatea publică ierarhic superioară se consideră ziua depunerii cererii la autoritatea publică emitentă. Termenul de soluționare a cererii de suspendare a executării actului administrativ individual prevăzut la art. 172 alin. (3) începe să curgă din data înregistrării cererii la autoritatea publică emitentă. Dacă nu este denumită ca atare, o cerere prealabilă nu poate fi respinsă din acest motiv dacă este clară intenția de apărare împotriva unei decizii care are ca obiect emiterea unui act administrativ individual.

Totodată, art. 165 alin. (1) și (2) al Codului administrativ prescrie că, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Dacă autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției.

Totodată, reieșind din actele prezentate de autoritatea pârâtă, se atestă că, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a înaintat o cerere prealabilă cu nr. 05/12-19 din 09.12.2019, înregistrată la AGEPI cu nr. 3949 din 11.12.2019, prin care solicita imediat și necondiționat anularea Deciziei AGEPI nr. 32/2347 din 29 noiembrie 2019 (f.d. 134). La data de 19.12.2019, AGEPI a examinat cererea prealabilă sus-menționată și a emis răspunsul cu numărul 2486 din 19.12.2019, prin care a respins în tot cererea prealabilă înaintată de ANPCI ca fiind neîntemeiată. Ulterior, reclamanta a înaintat cererile prelabile repetate/suplimentare nr. 59/12-19 din 26.12.2019, nr. 102/01-20 din 30.01.2020, nr. 06/02-20 din 10.02.2020, nr. 01/03-20 din 02.03.2020, nr. 09/03-20 din 09.03.2020 și nr. 10/04/A-20 din 06.04.2020, cu același obiect ca și cererea prealabilă nr. 05/12-19 din 09.12.2019, asupra căror AGEPI s-a expus prin răspunsurile nr. 499 din 06.03.2020 și nr. 566 din 23.03.2020 (f.d. 136, 137). Cererile prelabile repetate/suplimentare înaintate ulterior cererii prelabile nr. 05/12-19 din 09.12.2019, au fost lăsate fără examinare și conexe la dosarul inițial, fapt care rezultă din răspunsul nr. 566 din 23.03.2020, adresat de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuală, Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”.

Prin urmare, se remarcă că, decizia AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019, a fost contestată cu cerere prealabilă de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, la momentul publicării în Monitorul Oficial al RM în termenul prevăzut de lege, la data de 11.12.2019, iar odată ce a fost emisă decizia cu privire la cererea prealabilă inițială cu nr. 05/12-19 din 09.12.2019, înregistrată la AGEPI la data de 11.12.2019, aceasta urma a fi contestată în instanța de judecată, conform procedurilor stabilite de Codul administrativ și în termenul legal de 30 de zile de la data comunicării, or, după cum s-a specificat supra răspunsul la cererea prealabilă înregistrată la 11.12.2019, a fost emis de către autoritatea pârâtă la data de 19.12.2019, iar reclamanta s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune abia la 29.06.2020, ceea ce constituie cu mult peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, se constată că reclamanta nu și-a valorificat dreptul său de a contesta decizia AGEPI nr. 32/2347 din 29.11.2019, precum și decizia cu privire la cererea prealabilă, la momentul când a aflat despre existența acesteia și nu a solicitat anularea deciziei din 29.11.2019 și a deciziei cu privire la cererea prealabilă din 19.12.2019 în termenul prevăzut de lege. Or, după cum s-a constatat din probele administrate, reclamanta după adresarea cu cererea prealabilă din data de 11.12.2019, a mai înaintat în adresa AGEPI un șir de cereri, însă nu s-a adresat în instanță pentru a contesta decizia AGEPI din 29.11.2019 și răspunsul inițial din 19.12.2019 emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intellectuală în privința cererii prelabile.

În concluzie, fiind stabilit faptul că, acțiunea înaintată de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, este o acțiune în contestare, judecătorul conchide că în cazul în speță a expirat termenul legal de înaintare a acțiunii în instanța de judecată, care conform Codului administrativ, în vigoare din 01.04.2019, este de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ. Mai mult ca atât, se remarcă că, reclamanta prin acțiunea înaintată nu a solicitat repunerea în termen, așa cum prescriu prevederile legale.

În sensul enunțat, instanța remarcă că, termenele de prescripție se referă la termenele de apărare a drepturilor și a intereselor protejate de lege. Din această perspectivă ele sunt abordate ca intervale de timp conferite pentru adresarea în instanța de judecată cu cereri de apărare sau exercitare forțată a drepturilor sau a intereselor legitime ale persoanelor ce sesizează instanța. Stabilirea termenelor de prescripție este îndreptată spre asigurarea funcționării normale a circuitului de drept. Scopul acestei instituții juridice rezidă în menținerea stabilității ordinii de drept – status quo.

În afară de acesta, se impune a fi specificat că, în conformitate cu prevederile art. 204 al Codului administrativ, părți în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice și autoritățile publice în sensul art.

După cum rezultă din prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

În conformitate cu art. 207 alin. (3) din Codul administrativ, declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. a)-e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Potrivit art. 230 din Codul administrativ, încheierile judecătorești care se motivează se emit în procedură scrisă. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează participanții la proces.

În speța dată, judecătorul constată, că Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a înaintat în instanța de judecată cerințe, în procedura contenciosului administrativ, împotriva lui Popa Andrei, Rusu Eugen, Stici Diana, Bondarescu Patricia, Popescu Rodica privind constatarea ilegalității acțiunilor funcționarilor publici.

Așadar, conform prevederilor Codului administrativ (în vigoare din 01.04.2019), calitatea de pârât în procedura contenciosului administrativ o pot avea doar autoritățile publice. Respectiv, calitatea de pârât în cauzele de contencios administrativ nu o pot avea persoanele fizice, în special funcționarii din cadrul autorității publice pârâte, care au elaborat actul administrativ sau care au refuzat să soluționeze cererea.

Astfel, dreptul acordat în temeiul art. 20 din Legea contenciosului administrativ, a devenit inaplicabil odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ, calitatea de pârât reprezentând o condiție imperativă de admisibilitate a acțiunii de contencios administrativ.

Astfel, având în vedere că, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, pretențiile material-juridice nu pot fi admise față de pârâți persoane fizice, în special, în condițiile art. 224 din Codul administrativ, care reflectă expres și exhaustiv împuternicirile instanței în contencios administrativ în urma examinării acțiunii în fond, instanța de judecată conchide, că cerințele formulate față de funcționarii publici Popa Andrei, Rusu Eugen, Stici Diana, Bondarescu Patricia și Popescu Rodica, sunt înaintate față de pârâții necorespunzători.

Prin urmare, în lumina principiului asigurării protecției efective a drepturilor și cercetării din oficiu a chestiunilor de fapt și de drept, examinarea cerințelor formulate față de subiecții necorespunzători nu poate constitui obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ.

De altfel, ipotezele de inadmisibilitate a acțiunii consacrate la art. 207 al Codului administrativ, nu sunt exhaustive, raționamente ce rezultă cert din interpretarea sintagmei conținute la alin. (2) „în special când”, ce denotă că în spectrul temeiurilor de inadmisibilitate poate fi inclusă și cea prevăzută la alin. (1) din același articol, soluție ce nu este susceptibilă să prejudece fondul cauzei.

Ca urmare, ținând cont de cele expuse, instanța de judecată consideră că cerințele înaintate de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva lui Popa Andrei, Rusu Eugen, Stici Diana, Bondarescu Patricia, Popescu Rodica privind constatarea ilegalității acțiunilor funcționarilor publici, urmează a fi declarată inadmisibile.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că dreptul la un proces echitabil în fața unui tribunal, garantat prin articolul 6 din Convenție, trebuie să fie interpretat în lumina preambulului Convenției, care enunță preeminența dreptului ca element al patrimoniului comun al Statelor contractante. Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice. Curtea a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru a promova o acțiune/cale de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate.

Prin prisma art. 6 din Convenția Europeană, precum și prin prisma jurisprudenței Curții Europene, dreptul de acces la justiție nu poate fi absolut, el poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cât timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit. Accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporționalitate între interesul persoanei și scopul legitim urmărit (Guérin contra Franței, 29 iulie 1998, § 37). Totuși, limitările nu trebuie să reducă la zero esența acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiției și, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicați în proceduri trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ș.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33). Curtea Europeană a statuat că, dincolo de limitele care circumscriu conținutului acestui drept, există loc pentru restrângeri aduse implicit. Dreptul de acces la o instanță de judecată impune, prin însăși natura sa, a fi reglementat de către stat, reglementare care poate fi variabilă în timp și spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane contra Regatului Unit al Marii Britanii).

Sub aspect procesual, accesul liber la justiție se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept. Legiuitorul poate stabili anumite condiții privind exercitarea drepturilor subiective, nerealizarea cărora poate duce la stingerea acestor drepturi. Normele legale enunțate supra urmează a fi aplicate prin raportare și coroborare la prevederile Codului administrativ. Or, prin Codul administrativ s-a instituit o procedură administrativă uniformă

în privința desfășurării activității administrative a autorităților publice, cu excepția elaborării și adoptării actului administrativ normativ.

Pentru a respecta în mod practic caracterul uniform al procedurii administrative și a contracara abuzurile și excesele în activitatea administrativă în vederea respectării principiului legalității, precum și a drepturilor și libertăților persoanei, Codul administrativ a instituit mai multe obligații pozitive față de autoritățile publice, inclusiv pentru instanțele judecătorești.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele constatate supra și prevederile legale enunțate, instanța consideră că acțiunea înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, urmează a fi declarată inadmisibilă.

În această ordine de idei, judecătorul reține că, normele menționate sunt imperative, respectarea acestora se impune în mod obligatoriu aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege, în speță, prin declararea inadmisibilității acțiunii, în cazul în care nu sunt întrunite condițiile prevăzute de Codul administrativ. Astfel, nerespectarea termenului de adresare cu cererea prealabilă de contestare a actului administrativ și cererea de chemare în judecată, constituie temei de declarare ca fiind inadmisibilă a acțiunii.

În concluzie, ținând cont de cele menționate supra, judecătorul conchide că acțiunea de contencios administrativ înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Popa Andrei, Rusu Eugen, Stici Diana, Bondarescu Patricia, Popescu Rodica cu privire la anularea deciziei nr. 32/2347 din 29.11.2019 și constatarea ilegalității acțiunilor funcționarilor publici, este inadmisibilă având ca fundament prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) și d) din Codul administrativ.

Potrivit prevederilor art. 207 alin. (3) al Codului administrativ, declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. a)–e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu prevederile art. 195, art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. e), d) și art. 230 al Codului administrativ, judecătorul,

DISPUNE:

Se declară inadmisibilă acțiunea înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Popa Andrei, Rusu Eugen, Stici Diana, Bondarescu Patricia, Popescu Rodica cu privire la anularea deciziei nr. 32/2347 din 29.11.2019 și constatarea ilegalității acțiunilor funcționarilor publici.

Se explică reclamantei că, declararea inadmisibilității acțiunii pe temeiurile invocate, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune.

Încheierea poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la comunicare, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Rîșcani*).

Judecător

Galina CIOBANU

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY